

Introductie voor de docent

Volgens veel wetenschappers is de Nederlandse natie pas ontstaan na 1860 als gevolg van een aantal moderniseringsprocessen. Zo werd Nederland meer één land door het aanleggen en verbeteren van infrastructuur, kwam de economische modernisering op gang en was er sprake van politieke integratie en schaalvergroting (meer staatsbemoeyenis, wetten en verplichtingen gingen voor de hele bevolking gelden, toename van de betrokkenheid van de bevolking bij de staat). Daarna (en als gevolg van de bovenstaande processen) volgde pas de culturele eenwording van het land. Vanuit dit perspectief is onze nationale identiteit dus nog niet zo oud. Toen het Koninkrijk der Nederlanden ontstond waren voor de meeste Nederlanders andere aspecten van identiteit (stad/streek, geloof, stand en familie) van groter belang dan hun Nederlanderschap.

Korte omschrijving van de werkvorm

Deze werkvorm gaat over identiteit en in hoeverre je identiteit Nederlands is: voel jij je Nederlands, of vooral jongere, inwoner van een plaats of iemand met een bepaald geloof? Dat kun je betrekken op jezelf, maar ook op andere mensen die nu leven of vroeger leefden. We vragen de leerlingen van zichzelf, van een klasgenoot en van een aantal historische figuren/bekende Nederlanders de volgorde van een aantal identiteiten te bepalen. Ze maken een soort 'twitterprofiel' aan van deze personen.

Leerdoel

- Leerlingen leren welke elementen onderdeel (kunnen) uitmaken van identiteit/welke identiteiten mensen hebben
- Leerlingen leren dat de identiteit van Nederlanders aan verandering onderhevig is.

Duur 50 minuten

Wat doet de docent?

De docent geeft een introductie, deelt werkbladen uit en loopt rond. Hij leidt de klassikale bespreking aan het eind.

Wat doen de leerlingen?

- De leerlingen bepalen van zichzelf en van een aantal historische figuren/bekende Nederlanders de volgorde van een aantal identiteiten te bepalen. Ze maken een soort 'twitterprofiel' aan van deze personen. We laten hen daarbij kiezen uit een aantal door ons bepaalde categorieën: dorp, provincie, stad, religie, politiek, stand, land. Leerlingen kunnen zelf een eigen categorie toevoegen. In principe is dit een meningsvraag, je kunt er dus over van mening verschillen.
- Daarna worden de uitslagen van verschillende groepen met elkaar vergeleken. We koppelen eerst elke leerling aan een klasgenoot.
- Daarna doen de leerlingen mee aan de nabespreking onder uw leiding.

Nabespreking en 'antwoordmodel'

Nabespreking door de docent in de klas.

Benadruk dat er geen goed antwoord is. Wij weten niet hoe andere mensen zich voelen of gevoeld hebben. Daarbij veranderen identiteiten, mensen hebben niet hun hele leven een onveranderlijke identiteit. Socialiserende instituties hebben invloed op je identiteit. Iemand die naar Canada emigreert krijgt hoogstwaarschijnlijk een andere identiteit.

Naam	Mogelijke elementen Twitter-profiel (in willekeurige volgorde)
1. Koning Willem I in 1815	Koning, Nederlander, protestant, koopman
2. Anne Frank in 1936	Duits, Nederlands, kind, vriendinnetje, Amsterdams, joods.
3. Nick (van Simon) nu	Zanger, Volendammer, (Bekende) Nederlander, man
4. Mark Rutte, nu	Politicus, VVD-er, Nederlander, man
5. Een boer in Noord-Brabant, eind 19 ^e eeuw	Boer, katholiek, Brabander, vader
6. Jörgen Rayman	Nederlander, Surinamer, cabaretier, man
7. Antilliaanse arbeider in Nederland, 1965	Antilliaan, arbeider, immigrant, Nederlander

Werkblad

Het Koninkrijk der Nederlanden bestaat 200 jaar. We kunnen dus sinds 200 jaar spreken van 'Nederlanders'. Nederlanders hebben gezamenlijke kenmerken, maar verschillen ook van elkaar. Dat geldt voor inwoners van Nederland nu leven, maar zeker ook voor alle Nederlanders sinds 1813.

De bedoeling van deze opdracht is dat Nederlanders van nu en vroeger elkaar beter leren kennen door een Twitterprofiel te maken. Dat betekent dat je 140 tekens mag gebruiken om te omschrijven wie je bent. Nadat je je eigen profiel hebt gemaakt, maak je ook zo'n profiel voor een aantal historische en/of bekende Nederlanders. Gebruik bij elk profiel ten minste drie van de volgende categorieën, natuurlijk mag je ook eigen categorieën toevoegen.

Let op: de volgorde doet er toe. Noem als eerste woord wat het belangrijkste onderdeel van je identiteit is, en als laatste wat je het minst belangrijk vindt. Doe hetzelfde voor de historische en bekende Nederlanders.

Om een voorbeeld te geven staat hieronder het Twitterprofiel van prinses Maxima (dit profiel is bedacht door de makers van dit werkblad).

Koninklijke familie, toekomstig koningin, Nederlander, Argentijn, vrouw, wereldburger.

Opdracht 1

1. Maak een Twitterprofiel voor jezelf
2. Gebruik maximaal 140 tekens
3. Maak gebruik van ten minste drie van de genoemde bouwstenen van je identiteit
4. Zet de informatie in de goede volgorde, het belangrijkste eerst.

Bouwstenen:

- Stad of dorp (Amsterdam, Volendam, Doetinchem, Heerlen, Pieterburen, etc.)
- Nationaliteit (Nederlands, Belgisch, Duits, Amerikaans, Marokkaans, etc)
- Provincie
- Streek (West-Friesland, Twente, Achterhoek, Goeree Overflakkee, etc)
- Geloof (protestant, katholiek, moslim, bhoedist, jood, atheïst, etc.)
- Sekse (man, vrouw)
- Seksuele geaardheid (hetero, homo, bi)
- Politieke overtuiging (sociaal-democraat, liberaal, etc)
- Stand of klasse (boer, burger, adel, arbeiders, kapitalist, etc)
- Europeaan
- Taal of dialect
- Subcultuur (bijvoorbeeld kakker, gothic, etc.)
- Familie
- Beroep

Dit is het Twitterprofiel van ..... (vul je naam in)

Opdracht 2

1. Maak een Twitterprofiel voor de onderstaande personen
2. Gebruik maximaal 140 tekens
3. Maak gebruik van ten minste drie van de genoemde bouwstenen
4. Zet de informatie in de goede volgorde, het belangrijkste eerst.

		Twitter-profiel
1. Koning Willem I in 1815	<ul style="list-style-type: none"> • De energieke Willem (bijnaam 'koning-koopman') probeerde de oude economische bloei te herstellen. De koning liet tussen Noord en Zuid kanalen en wegen aanleggen om het vervoer van de goederen te vergemakkelijken. Zelf investeerde hij ook. • De Belgische liberalen zagen in hem een vorst die uit was op de absolute macht en niet bereid was om meer inspraak te accepteren. • De Belgische katholieken maakten bezwaar tegen de inmenging van de protestantse koning in de opleiding van priesterstudenten. (Bron: entoen.nu) 	
2. Anne Frank in 1936	<ul style="list-style-type: none"> • In 1934 is Anne met haar ouders en zus van Duitsland naar Nederland geëmigreerd. • Anne gaat met plezier naar de Montessori-kleuterschool en daarna naar de daarbijhorende lagere school. • Anne en haar zus Margot spelen vaak op het plein en maken snel nieuwe vriendinnetjes, Nederlandse en Duitse. In de buurt wonen veel Joodse kinderen uit Duitsland. (Bron: www.annefrank.org) 	
3. Nick (van Simon) nu	<ul style="list-style-type: none"> • Nick Schilder (6 november 1983) begon op 8-jarige leeftijd met gitaarspelen. • Op zijn 17e begon hij met Simon te zingen en nummers te schrijven. • Nick & Simon is een Nederlands zangduo uit Volendam, dat bestaat uit Nick Schilder en Simon Keizer. (Bronnen: nickensimonfansite en wikipedia) 	

<p>4. Mark Rutte, nu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mark Rutte werd op 14 februari 1967 geboren. • Hij woont in Den Haag en is ongehuwd. • Rutte studeerde geschiedenis en werkte voor Unilever. Tot 1997 is hij daar als human resources. • Rutte wordt op 14 oktober 2010 benoemd tot minister-president. • Vanaf september 2008 is Mark Rutte gastdocent. Hij geeft les in Nederlands en maatschappijleer. <p>(Bron: rijksoverheid.nl)</p>	
<p>5. Een boer in Noord-Brabant, eind 19^e eeuw</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aan het einde van de 19e eeuw was Noord-Brabant een arme provincie die weinig aandacht kreeg vanuit de regering in Den Haag. • Brabant was een overwegend agrarische provincie met heel veel kleine keuterboertjes, vaak met grote gezinnen die gevoed moesten worden. • In Noord-Brabant was sprake van het <i>Rijke Roomsche Leven</i> dat bol stond van kerkbezoek en processies. <p>(bron: wikipedia)</p>	
<p>6. Jörgen Rayman</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Jörgen Raymann werd in 1966 in Amsterdam geboren. Hij groeide echter op in Suriname. Later keerde hij terug naar Nederland om aan de Erasmus Universiteit Rotterdam economie te studeren. • Tijdens zijn studie kwam Jörgen voor het eerst in aanraking met cabaret. • Zijn televisiecarrière in Nederland begon in 1999 met het presenteren van The Comedy Factory bij de NTR. Zijn definitieve doorbraak kwam snel daarna met het veelzijdige late night programma Raymann is Laat, later getiteld zo: RAYMANN, waarin Tante Es al meer dan 10 jaar de show steelt <p>(Bron: website Jorgen Raymann)</p>	

7. Antilliaanse arbeider in Nederland, 1965	<ul style="list-style-type: none"> • In de jaren '50 kampten de Antillen nauwelijks met werkloosheid en waren de lonen hoog, dankzij de olieindustrie op Aruba en Curaçao. • Maar rond 1960 moesten de olieraffinaderijen hun bestand van lager en ongeschoold personeel sterk inkrimpen. • Hierdoor kwamen tussen 1963 en 1967 in totaal ongeveer 2500 Antillianen, vooral van Curaçao, naar Nederland. Zij kwamen te werken bij bedrijven als Fokker, Philips en Werkspoor. <p>(Bron: www.vijfeeuwenmigratie.nl)</p>	
---	--	--

Opdracht 3

Ga met je duopartner bij elkaar zitten. Kies vier van de bovenstaande zeven personen uit en vergelijk wat jullie bij die personen hebben opgeschreven.

- Wat valt op?
- Wat zijn de verschillen?
- Wat zijn de overeenkomsten ?

Leve Nederland? Havo/vwo

Introductie voor de docent

Volgens veel wetenschappers zijn naties en nationale identiteiten moderne verschijnselen. Wetenschappers uit deze school zien de natie als een uitvinding van het negentiende-eeuwse nationalisme. Het idee dat de inwoners van een staat een natie vormen wordt door hen gezien als politieke strategie van politieke elites om de bevolking aan de staat te binden. Natievorming is in dit perspectief een door de staat gestuurd proces: het vastleggen van één taal en deze via (verplicht) onderwijs verspreiden, het geven van vaderlandse geschiedenis op scholen, de invoering van nationale feestdagen, de invoering van dienstplicht etc. Vanuit de modernistische kijk op natievorming is de Nederlandse natie pas ontstaan na 1860 als gevolg van een aantal moderniseringsprocessen. Zo werd Nederland meer één land door het aanleggen en verbeteren van infrastructuur, kwam de economische modernisering op gang en was er sprake van politieke integratie en schaalvergroting (meer staatsbemoedening, wetten en verplichtingen gingen voor de hele bevolking gelden, toename van de betrokkenheid van de bevolking bij de staat). Daarna (en als gevolg van de bovenstaande processen) volgde pas de culturele eenwording van het land. Vanuit dit perspectief is onze nationale identiteit dus nog niet zo oud. Toen het Koninkrijk der Nederlanden ontstond waren voor de meeste Nederlanders andere aspecten van identiteit (stad/streek, geloof, stand en familie) van groter belang dan hun Nederlanderschap.

Korte omschrijving van de werkvorm

We vragen de leerlingen van zichzelf, van een klasgenoot en van een aantal historische figuren/bekende Nederlanders de volgorde van een aantal identiteiten te bepalen. Ze maken een soort 'twitterprofiel' aan van deze personen. Door het vastleggen van de volgorde geven ze ook aan welk belang ze hechten aan bepaalde onderdelen van iemand identiteit: hoe groter het belang, hoe eerder je dat aspect noemt.

Leerdoel

- Leerlingen leren welke elementen onderdeel (kunnen) uitmaken van identiteit/welke identiteiten mensen hebben
- Leerlingen leren dat de identiteit van Nederlanders aan verandering onderhevig is.

Duur 50 minuten

Wat doet de docent?

De docent geeft een introductie, deelt werkbladen uit en loopt rond. Hij leidt de klassikale bespreking aan het eind.

Wat doen de leerlingen?

- De leerlingen bepalen van zichzelf en van een aantal historische figuren/bekende Nederlanders de volgorde van een aantal identiteiten te bepalen. Ze maken een soort ‘twitterprofiel’ aan van deze personen. We laten hen daarbij kiezen uit een aantal door ons bepaalde categorieën: dorp, provincie, stad, religie, politiek, stand, land. Leerlingen kunnen zelf een eigen categorie toevoegen. In principe is dit natuurlijk een meningsvraag, je kunt er dus over van mening verschillen.
- Daarna worden de uitslagen van verschillende groepen met elkaar vergeleken. We koppelen eerst elke leerling aan een klasgenoot.
- Daarna doen de leerlingen mee aan de nabespreking onder uw leiding.

Nabespreking en ‘antwoordmodel’

Nabespreking door de docent in de klas.

Benadruk dat er geen goed antwoord is. Wij weten niet hoe andere mensen zich voelen of gevoeld hebben. Daarbij veranderen identiteiten, mensen hebben niet hun hele leven een onveranderlijke identiteit. Socialiserende instituties hebben invloed op je identiteit. Iemand die naar Canada emigreert krijgt hoogstwaarschijnlijk een andere identiteit.

Naam	Mogelijke elementen Twitter-profiel (ook de volgorde is min of meer willekeurig)
1. Matthijs van Nieuwkerk	(Bekende) Nederlander, journalist, man, presentator, sportliefhebber.
2. Koning Willem I in 1815	Koning, Nederlander, protestant, koopman
3. Anne Frank in 1936	Duits, Nederlands, kind, vriendinnetje, Amsterdams, joods.
4. Pieter Jelles Troelstra in 1917	Sociaal-democraat, Fries, politicus, vader, echtgenoot. (Troelstra was actief in de socialistische internationale, Nederlanderschap was vast geen belangrijk element in zijn identiteit)
5. Nick (van Simon) nu	Zanger, Volendammer, (Bekende) Nederlander, man
6. Mark Rutte, nu	Politicus, VVD-er, Nederlander, man
7. Een boer in Noord-Brabant, eind 19 ^e eeuw	Boer, katholiek, Brabander, vader
8. Neelie Kroes nu	Europeaan, Nederlander, politicus, VVD-er, vrouw
9. Jörgen Rayman	Nederlander, Surinamer, cabaretier, man
10. Antilliaanse arbeider in Nederland, 1965	Antilliaan, arbeider, immigrant, Nederlander

Werkblad

Het Koninkrijk der Nederlanden bestaat 200 jaar. We kunnen dus sinds 200 jaar spreken van 'Nederlanders'. Nederlanders hebben gezamenlijke kenmerken, maar verschillen ook van elkaar. Dat geldt voor inwoners van Nederland nu leven, maar zeker ook alle Nederlanders sinds 1813.

De bedoeling van deze opdracht is dat Nederlanders van nu en vroeger elkaar beter leren kennen door een Twitterprofiel te maken. Dat betekent dat je 140 tekens mag gebruiken om te omschrijven wie je bent. Nadat je je eigen profiel hebt gemaakt, maak je ook zo'n profiel voor een aantal historische en/of bekende Nederlanders. Gebruik bij elk profiel ten minste drie van de volgende categorieën, natuurlijk mag je ook eigen labels toevoegen.

Let op: de volgorde doet er toe. Noem als eerste woord wat het belangrijkste onderdeel van je identiteit is, en als laatste wat je het minst belangrijk vindt. Doe hetzelfde voor de historische en bekende Nederlanders.

Om een voorbeeld te geven staat hieronder het Twitterprofiel van prinses Maxima (vanzelfsprekend is dit profiel bedacht door de makers van dit werkblad)

Koninklijke familie, toekomstig koningin, Nederlander, Argentijn, vrouw, wereldburger.

Opdracht 1

1. Maak een Twitterprofiel voor jezelf
2. Gebruik maximaal 140 tekens
3. Maak gebruik van ten minste drie van de genoemde categorieën
4. Zet de informatie in de goede volgorde, het belangrijkste eerst.

Categorieën:

- Stad of dorp (Amsterdam, Volendam, Doetinchem, Heerlen, Pieterburen, etc.)
- Nationaliteit (Nederlands, Belgisch, Duits, Amerikaans, Marokkaans, etc)
- Provincie
- Streek (West-Friesland, Twente, Achterhoek, Goeree Overflakkee, etc)
- Geloof (protestant, katholiek, moslim, bhoedist, jood, atheïst, etc.)
- Sekse (man, vrouw)
- Seksuele geaardheid (hetero, homo, bi)
- Politieke overtuiging (sociaal-democraat, liberaal, etc)
- Stand of klasse (boer, burger, adel, arbeiders, kapitalist, etc)
- Europeaan
- Taal of dialect
- Subcultuur (bijvoorbeeld kakker, gothic, etc.)
- Familie
- Beroep

Dit is het Twitterprofiel van ..... (vul je naam in)

Opdracht 2

1. Maak een Twitterprofiel voor de onderstaande personen
2. Gebruik maximaal 140 tekens
3. Maak gebruik van ten minste drie van de genoemde categorieën
4. Zet de informatie in de goede volgorde, het belangrijkste eerst.

		Twitter-profiel
1. Matthijs van Nieuwkerk	<p>Matthijs van Nieuwkerk presenteert De Wereld Draait Door Matthijs (1960) is een allround journalist die eerst een glansrijke carrière had bij de krant en daarna een stormachtige ontwikkeling als televisiepresentator doormaakte. Tot 2001 was hij verbonden aan Het Parool, eerst als interviewer van sporters en schrijvers en later, vanaf 1996, als hoofdredacteur. In 2007 won DWDD de Gouden Televizierring en in datzelfde jaar kreeg Matthijs BNN's Hoofdprijs voor beste presentator.</p> <p>(Bron: website DWDD)</p>	
2. Koning Willem I in 1815	<p>Na de Franse overheersing keerde de zoon van de stadhouder Willem V in 1813 terug naar Nederland om er het koningschap te aanvaarden.</p> <p>De energieke Willem (bijnaam 'koning-koopman') probeerde de oude economische bloei te herstellen. De koning liet tussen Noord en Zuid kanalen en wegen aanleggen om het vervoer van de goederen te vergemakkelijken. Zelf trad hij ook op als investeerder.</p> <p>Ondanks zijn economische activiteiten, viel de koning bij de Belgen niet in de smaak. De Belgische liberalen zagen in hem een vorst die uit was op de absolute macht en niet bereid was om meer inspraak van de ontwikkelde elite te dulden. De Belgische katholieken maakten bezwaar tegen de inmenging van de protestantse koning in de opleiding van priesterstudenten.</p> <p>(Bron: entoen.nu)</p>	

<p>3. Anne Frank in 1936</p>	<p>In 1934 is Anne met haar ouders en zus van Duitsland naar Nederland geëmigreerd. Anne gaat met plezier naar de Montessori-kleuterschool en daarna naar de daarbijhorende lagere school. In 1936 zit ze in de derde klas van de zesde Montessorischool, bij meneer Van Gelder. Anne en haar zus Margot spelen vaak op het plein en maken snel nieuwe vriendinnetjes, Nederlandse en Duitse. In de buurt wonen veel Joodse kinderen uit Duitsland. (Bron: www.annefrank.org)</p>	
<p>4. Pieter Jelles Troelstra in 1917</p>	<p>Pieter Jelles Troelstra is een van de oprichters van de SDAP (voorloper van de PvdA). Hij is geboren in Leeuwarden op 20 april 1860 en overleden in Den Haag op 12 mei 1930. Op 11 november 1888 trad hij in het huwelijk met Sjoukje Maria Diderika Bokma de Boer, schrijfster, met wie hij een dochter en een zoon kreeg. Dit huwelijk werd ontbonden op 6 november 1907. Op 15 januari 1908 hertrouwde hij met Sjoukje Oosterbaan, huishoudster.</p> <p>Hij was lid van de Tweede Kamer voor de SDAP. Pieter Jelles was Fries van geboorte en heeft als dichter zijn betekenis gehad in de Friese literatuur van zijn dagen. Als jong advocaat is hij in aanraking gekomen met de sociaal-democratische stroming. (Bron: www.iisg.nl)</p>	

<p>5. Nick (van Simon) nu</p>	<p>Nick Schilder (6 november 1983) begon op 8-jarige leeftijd met gitaarspelen. Op zijn 17e begon hij met Simon te zingen en nummers te schrijven. 3 jaar later bereikte hij de 11e plaats bij 's Nederlands bekendste talentenjacht: Idols. Een ervaring rijker en in het bezit van een platencontract begint hij nu met Simon aan een groot avontuur. Nick & Simon is een Nederlands zangduo uit Volendam, dat bestaat uit Nick Schilder en Simon Keizer. Zij stammen beiden uit bekende Volendamse muziekfamilies. (Bronnen: nickensimonfansite en wikipedia)</p>	
<p>6. Mark Rutte, nu</p>	<p>Mark Rutte werd op 14 februari 1967 geboren. Hij woont in Den Haag en is ongehuwd. Rutte studeerde geschiedenis en werkte voor Unilever. Tot 1997 is hij daar als human resources. Daarna was hij staatssecretaris en Kamerlid voor de VVD. Drs. M. Rutte wordt op 14 oktober 2010 benoemd tot minister-president, minister van Algemene Zaken, van het kabinet-Rutte-Verhagen. Op 23 april 2012 heeft minister-president Rutte aan de Koningin het ontslag aangeboden van alle ministers en staatssecretarissen van het kabinet-Rutte-Verhagen. Vanaf september 2008 is Mark Rutte gastdocent aan het Varias College (vmbo) van de Johan de Witt Scholengroep in Den Haag, waar hij les geeft in Nederlands en maatschappijleer. (Bron: rijksoverheid.nl)</p>	

<p>7. Een boer in Noord-Brabant, eind 19^e eeuw</p>	<p>Aan het einde van de 19e eeuw was Noord-Brabant een arme provincie die weinig aandacht kreeg vanuit de regering in Den Haag. Brabant was een overwegend agrarische provincie met heel veel kleine keuterboertjes, vaak met grote gezinnen die gevoed moesten worden.</p> <p>Samen met de burgemeester, de hoofdonderwijzer en de voorzitter van de Noordbrabantse christelijke boerenbond vormde de pastoor een soort dorpsbestuur in de meeste Brabantse dorpen. Dankzij die samenwerking groeide de katholieke kerk in Noord-Brabant uit tot het <i>Rijke Roomsche Leven</i> dat bol stond van kerkbezoek en processies. (Bron: wikipedia)</p>	
<p>8. Neelie Kroes, nu</p>	<p>Neelie Kroes (Rotterdam, 1941) is sinds februari 2010 lid en vicevoorzitter van de Europese Commissie belast met de digitale agenda. In de periode 2004-2010 was zij als eurocommissaris belast met mededinging. Zij is een dochter van een Rotterdamse vervoersondernemer en werd in 1971 Tweede Kamerlid voor de VVD. Daarna werd ze staatssecretaris en minister.</p> <p>Levensbeschouwing: Hervormd: vrijzinnig (Bron: www.parlement.com)</p>	

9. Jörgen Rayman	<p>Jörgen Raymann werd in 1966 in Amsterdam geboren. Hij groeide echter op in Suriname. Later keerde hij terug naar Nederland om aan de Erasmus Universiteit Rotterdam economie te studeren. Tijdens zijn studie kwam Jörgen voor het eerst in aanraking met cabaret. Zijn televisiecarrière in Nederland begon in 1999 met het presenteren van The Comedy Factory bij de NTR. Zijn definitieve doorbraak kwam snel daarna met het veelzijdige late night programma Raymann is Laat, later getiteld zo: RAYMANN, waarin Tante Es al meer dan 10 jaar de show steelt</p> <p><i>(Bron: website Jörgen Raymann)</i></p>	
10. Antilliaanse arbeider in Nederland, 1965	<p>In de jaren '50 kampten de Antillen nauwelijks met werkloosheid en waren de lonen hoog, dankzij de olieindustrie op Aruba en Curaçao. Een ongeschoolde arbeider verdiende op de Antillen ongeveer anderhalf keer zoveel als in Nederland. Dat trok dus immigranten. Maar rond 1960 moesten de olieraffinaderijen hun bestand van lager en ongeschoold personeel sterk inkrimpen. De Antilliaanse regering probeerde de gevolgen voor de werkgelegenheid op te vangen door arbeidsmigratie naar Nederland te bevorderen. Hierdoor kwamen tussen 1963 en 1967 in totaal ongeveer 2500 Antillianen, vooral van Curaçao, naar Nederland. Zij kwamen te werken bij bedrijven als Fokker, Philips en Werkspoor. Vrouwelijke Antilliaanse arbeidsmigranten kwamen vooral in de gezondheidszorg terecht.</p> <p><i>(Bron: www.vijfeeuwenmigratie.nl)</i></p>	

Opdracht 3

Ga met je duopartner bij elkaar zitten. Kies vijf van de bovenstaande 10 personen uit en vergelijk wat jullie bij die personen hebben opgeschreven.

- Wat valt op?
- Wat zijn de verschillen?
- Wat zijn de overeenkomsten ?